Рекомендації з питань уникнення враження мінами і вибухонебезпечними предметами.

Міни і вибухонебезпечні предмети забрали і скалічили безліч людських життів. Цей жах триває і зараз під час війни з рф.

8-го грудня 2005-го року, на рівні Генеральної Асамблеї ООН прийнята резолюція № A/RES/60/97, в якій висловлюється глибока стурбованість і занепокоєність масштабними гуманітарними проблемами, викликаними наявністю цієї грізної зброї – мін і вибухонебезпечних залишків війн і військових конфліктів. У даній резолюції підкреслюється необхідність посилення уваги з боку держав, котрі зіштовхуються з мінної загрозою, а також проводиться відвертий заклик до країн, громадських і не урядових організацій з метою запобігання подальшого використання мін та інших аналогічних небезпечнихвибуховихпристроїв.

4 квітня офіційно проголошено Міжнародним днем просвіти з питань мінної небезпеки і допомоги в діяльності, пов'язаної з розмінуванням. Небезпека, яку несе в собі використання цього виду озброєнь, має більш серйозні і більш тривалі соціально-економічні наслідки як для мирного населення держав, де є проблема мін, вибухонебезпечних предметів та замінованих об'єктів, як наслідок воєнних дій та військових конфліктів,такідля тих, хтовикористовує цюзброюусвоємуарсеналі.

Декілька загиблих щороку – це трагічна реальність після завершення воєнних дій. Гинуть дорослі, намагаючись здати небезпечну знахідку до пункту прийому металобрухту або при спробі розібрати пристрій з метою отримати вибухову речовину; гинуть діти, які з цікавості підкладають боєприпасиубагаття.

Натрапити на небезпечну «іграшку» можна практично скрізь: у лісі, у окопі, на свіжозораному полі, на власному городі й навіть на вулицях міст. І якщо вибухові пристрої серійного зразка легко розпізнати за зовнішнім виглядом і діяти відповідно до ситуації, то саморобну вибухівку, що може з'явитися на вулицях міст і селищ, розпізнати набагато складніше. Небезпека терористичних актів, від яких не застрахована жодна країна світу, робить питання поводження із невідомими, залишеними без догляду речами украй актуальним.

Фахівці цивільного захисту рекомендують вчителям і батькам обов'язково проводити з дітьми бесіди щодо поводження з невідомими предметамиіпристроями.

Під вибухонебезпечними предметами слід розуміти будь-які пристрої, засоби,підозріліпредмети,що здатнізапевних умоввибухати.

До вибухонебезпечних предметів належать:

• вибухові речовини — хімічніз'єднанняабо суміші, здатні під впливом певних зовнішніх дій (нагрівання, удар, тертя, вибух іншого вибухового пристрою) до швидкого хімічного перетворення, що само розповсюджується, звиділеннямвеликоїкількостіенергіїі утвореннямгазів.

• боєприпаси – вироби військової техніки одноразового вживання, призначені для враження живої сили супротивника. До боєприпасів належать:

-бойовічасткиракет;

-авіаційнібомби;

-артилерійськібоєприпаси(снаряди,міни);

-інженерні боєприпаси(протитанковііпротипіхотніміни);

-ручнігранати;

-стрілецькібоєприпаси(набоїдопістолетів,карабінів,автоматівтощо);

• піротехнічнізасоби:

-патрони (сигнальні,освітлювальні,імітаційні,спеціальні);

-вибуховіпакети;

-петарди;

• ракети(освітлювальні, сигнальні);

-гранати;

-димовішашки.

• саморобнівибухові пристрої – пристрої,вякихзастосованийхочаб одинелементконструкціїсаморобноговиготовлення:

-саморобніміни-пастки;

-міни-сюрпризи, що імітують предмети домашнього побуту, дитячі іграшки аборечі,щопривертаютьувагу.

Зазвичай, при знаходженні серійних мін, снарядів, гранат дорослі негайно викликають фахівців, які огороджують район і знешкоджують небезпечні знахідки. Інша справа – діти. Природна цікавість спонукає їх до небезпечний експериментів. Діти підкладають боєприпаси у багаття, випробують їх на міцність ударами, намагаються розібрати, приносять додому, у двір, до школи. Тому так важливо пояснити учням наслідки подібнихдій, навчити правилам поведінкиутаких ситуаціях.

Уразізнаходженнявибухонебезпечного пристрою ЗАБОРОНЕНО:

-наближатисядопредмета;

-пересуватийогоабобратидорук;

-розряджати,кидати,вдарятипоньому;

-розпалюватипорядбагаттяабокидатидоньогопредмет;

-приноситипредмет

додому,утабір,дошколи.

Необхідно негайно повідомити поліцію або дорослих про знахідку!

Земля таїть багато небезпечних знахідок, на які можна натрапити під час прогулянок лісом, походів і стати їх жертвами, навіть, не підозрюючи про це.

Ніхто не може гарантувати, що у землі під багаттям, розкладеним на лісовій галявині,немаєснарядівчасіввійни.

Під час прогулянок в лісі або в туристичному поході:

1. ретельно вибирати місце для багаття. Воно повинно бути на достатнійвідстанівідтраншей іокопів,щозалишилисяпіслявійськовихдій;

2. перед розведенням багаття в радіусі п'яти метрів перевірити ґрунт на наявність вибухонебезпечних предметів щупом (або обережно зняти лопатою верхнійшарґрунту, перекопатиземлюнаглибину 40-50 см);

3. користуватися старими багаттями е завжди безпечно, адже там можутьвиявитися підкинуті військові«трофеї»

аботакі,що невибухнули;

4. у жодному випадку не підходити до знайдених багать, що горять (особливо вночі). В цьому багатті може виявитися предмет, що може вибухнути.

Практично всі вибухові речовини чутливі до механічних дій і нагрівання.Поводженнязнимивимагаєграничноїувагиіобережності.

Слід пам'ятати, що розмінуванням, знешкодженням або знищенням вибухонебезпечних предметів займаються тільки підготовлені фахівцісапери, допущенідо цьоговидуробіт.

Однією з серйозних загроз сучасного суспільства є тероризм. Майже щоденно здійснюються терористичні акти, унаслідок яких гинуть люди. Більшість цих злочинів здійснюються з використанням вибухових пристроїв. Нерідко це саморобні, нестандартні пристрої, що їх складно виявити, знешкодити або ліквідувати. Злочинці зазвичай поміщають їх в звичайні портфелі, сумки, банки, пакунки і потім залишають у багатолюдних місцях. У такому разі важко відрізнити сумку з вибухівкою від такої ж сумки, залишеної забудькуватим пасажиром у громадському транспорті. Часто такі міни-пастки мають досить привабливий вигляд. Відомі випадки застосування їхуавторучках,мобільних телефонах,гаманцях, дитячих іграшках.

Тому бездоглядні предмети в транспорті, кінотеатрі, магазині, а вокзалі тощовимагаютьособливоїуваги.

Є декілька ознак, що дозволяють припустити, що маємо справу з вибуховимпристроєм. Слідзвертати увагуна:

-припарковані біля будівель автомашини, власник яких невідомий або державні номери якої не знайомі мешканцям, а також коли автомобіль давно непорушноприпаркований;

-наявність у знайденому механізмі антени або приєднаних до нього дротів;

-звуки, що лунають від предмету (цокання годинника, сигнали через певний проміжок часу),мигтіння індикаторноїлампочки;

-наявність джерел живлення на механізмі або поряд з ним (батарейки, акумуляторитощо);

-наявність розтяжки дротів або дротів, що тягнуться від механізму на великувідстань.

Якщо знайдений предмет видається підозрілим, потрібно повідомити проньогопрацівниківполіціїчиДСНС.

Якщо знайдено забуту річ у громадському транспорті, доречно опитати людей, які знаходяться поряд. Бажано встановити, кому річ належить або хто міг її залишити. Якщо господаря встановити не вдається, потрібно негайно повідомити прознахідкуводія(кондуктора).

У разі знаходження підозрілого предмета у під'їзді будинку, потрібно опитати сусідів, можливо, він належить їм. У разі неможливості встановити власника — негайно повідомити про знахідку до найближчого відділення поліції, до військкомату, органів місцевого самоврядування, підрозділу ДСНСзателефоном **«101»**.

Якщо підозрілий предмет знайдено в установі, потрібно негайно повідомити прознахідкуадміністрацію.

У разі знаходженні вибухонебезпечного пристрою:

1. Негайно повідомити чергові служби органів внутрішніх справ, цивільногозахисту;
2. Не підходити до предмету, не торкатися і не пересувати його, не допускатидознахідки інших людей;
3. Припинити всі види робіт в районі виявлення вибухонебезпечного предмету.
4. Не користуватися засобами радіозв'язку, мобільними телефонами (вониможутьспровокуативибух).
5. Дочекатися прибуття фахівців;

вказати місце знахідки та повідомити часіївиявлення.

У випадку, коли в будинку знайдено вибуховий пристрій й здійснюється евакуація:

-одягніть одяг з довгими рукавами, щільні брюки і взуття на товстій підошві(цеможезахиститивідосколківскла);

-візьміть документи (паспорт, свідоцтво про народження дітей тощо), гроші;

-під час евакуації слідуйте маршрутом, вказаним органами, що проводять евакуацію. Не намагайтеся скоротити шлях, тому о деякі райони абозониможутьбути закритідляпересування;

-тримайтесяподалівідобірванихлінійенергопостачання.

Якщо будинок (квартира) опинилися поблизу епіцентру вибуху:

-обережно обійдіть всі приміщення, щоб перевірити чи немає витоків води, газу, спалахів і т.п. У темряві в жодному випадку не запалюйте сірника абосвічки –користуйтесяліхтариком;

-негайновимкніть всіелектроприлади, перекрийте газ, воду;

-з безпечного місця зателефонуйте рідним та близьким і стисло повідомте просвоємісцезнаходження,самопочуття;

-перевірте,чипотребуютьдопомогисусіди.

Опинившись поблизу вибуху, стримайте свою цікавість і не намагайтеся наблизитись до епіцентру, щоб розгледіти або допомогти рятівникам. Найкраще, що можна зробити – залишити небезпечне місце. До того ж, варто знати, що зловмисники часто встановлюють вибухові пристрої парами, щоб, через деякий час після вибуху першої з них, пролунав другий вибух. Зловмисники розраховують на те, що після першого вибуху на його місці зберуться люди, у тому числі й представники силових структур, і при повторномувибухужертвбуденабагатобільше.

Отож:

-не слід робити самостійно жодних маніпуляцій із знахідками або підозрілимипредметами,щоможутьвиявитися вибуховимипристроями;

-виявивши річ без господаря, треба звернутися до працівника поліції або іншого посадовця; не можна торкатися знахідки;

-не користуйтеся мобільним та радіозв'язком поблизу підозрілої знахідки.

Для поштової кореспонденції з пластиковою міною характерна надмірна товщина, пружність, вага не менше 50 г і ретельна упаковка. На конверті можуть бути різні плями, проколи, можливий специфічний запах. Повинно насторожити настирне бажання вручити лист неодмінно в руки адресата і надписи на кшталт: «розкрити тільки особисто», «особисто в руки», «секретно» і т.п. Підозрілий лист не можна відкривати, згинати, нагрівати або опускати у воду.

Поради керівнику закладу освіти:

У воєнний час може бути багато випадків телефонних повідомлень про замінування приміщень та виявлення підозрілих предметів, що можуть виявитися вибуховими пристроями.

На такий випадок пропонуємо заходи попереджувального характеру:

• посилити пропускний режиму при вході і в'їзді на територію закладу, пильнувати системи сигналізації і відеоспостереження;

• проводити обходи території закладу і періодичну перевірку складських приміщень на предмет своєчасного виявлення вибухових пристроїв або підозрілих предметів;

• організувати проведення спільних із працівниками цивільного захисту, правоохоронних органів інструктажів і практичних занять з питань дій у разі загрози або виникнення надзвичайних подій.

У разі виявлення підозрілого предмета працівниками навчального закладу чи учнями потрібно негайно повідомити правоохоронні органи, територіальні органи управління з питань цивільного захисту.

До прибуття оперативно-слідчої групи керівник закладу освіти повинен дати вказівку співробітникам знаходитися на безпечній відстані від знайденого предмета.

У разі потреби – евакуйовувати людей згідно наявному плану евакуації.

Потрібно забезпечити можливість безперешкодного під'їзду до місця виявлення підозрілого предмету автомашин правоохоронних органів, співробітників територіальних органів управління з питань цивільного захисту, пожежної охорони, невідкладної медичної допомоги, служб експлуатації, забезпечити присутність осіб, що знайшли знахідку, до прибуття оперативно-слідчої групи.

У всіх випадках керівник навчального закладу дає вказівку не наближатися, не чіпати, не розкривати і не переміщати підозрілу знахідку, зафіксує час її виявлення.